

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSBESLUIT, houdende algemene maatregelen, van 21 juli 2008, ter uitvoering van artikel 20, eerste lid, van de Luchtvaartverordening (AB 1989 no. GT 58) (Landsbesluit luchtvaartterreinen)

Uitgegeven, 15 augustus 2008

De minister van Justitie,

H.R. Croes

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

dat het ter uitvoering van de voorschriften vastgelegd in de bijlagen van het Verdrag van Chicago (Stb. 1947, H165), noodzakelijk is regels vast te stellen inzake het gebruik, de inrichting, het onderhoud en de certificering van luchtvaartterreinen;

Gelet op:

Artikel 20, eerste lid, van de Luchtvaartverordening (AB 1989 no. GT 58);

Heeft, de Raad van Advies gehoord, besloten:

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Artikel 1

In dit landsbesluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

AIS	: dienstverlening, uitgevoerd door een luchtvaartinlichtingendienst, met als doel het verzekeren van de verstrekking van inlichtingen die nodig zijn voor een veilig, ordelijk en vlot verloop van het verkeer (Aeronautical Information Services);
baan	: al dan niet verhard gedeelte van het landingsterrein uitsluitend bestemd voor het opstijgen of landen van luchtvaartuigen;
bouwwerken	: elke constructie van hout, steen, metaal of ander materiaal die op de plaats waarvoor deze is bedoeld, hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

-
- brandrisicoklasse : a. risicoklasse waarin een luchtvaartterrein wordt ingedeeld met betrekking tot de brandvoorzieningen, vastgesteld aan de hand van het aantal vliegtuigen dat van het luchtvaartterrein gebruik maakt en de afmetingen van deze vliegtuigen; of
b. risicoklasse waarin een luchtvaartuig met betrekking tot de brandbestrijding wordt ingedeeld, aan de hand van de totale lengte en rompbreedte van het luchtvaartuig;
- certificaat : verklaring van de Minister dat de exploitant van het luchtvaartterrein door het veiligheidsmanagementsysteem de veiligheidsrisico's op het luchtvaartterrein beheerst en streeft naar een continue verbetering van de veiligheid;
- drempel : begin van het voor het landen bestemde gedeelte van een verharde baan;
- exploitant : de rechtspersoon aan wie ingevolge artikel 12, eerste lid, van de Luchtvaartverordening, een concessie is verleend voor de aanleg en exploitatie van een luchtvaartterrein;
- gezagvoerder : degene die aan boord van een luchtvaartuig de leiding heeft en verantwoordelijk is voor de veilige uitvoering van de vlucht;
- incident : elk voorval, dat geen ongeval is en dat zich heeft afgespeeld op een luchtvaartterrein en afbreuk doet of zou kunnen doen aan de orde of veiligheid op, of het veilig gebruik van het luchtvaartterrein, of waarbij de veiligheid van personen in gevaar is gebracht;
- IFR-vlucht : vlucht waarop de algemene vliegvoorschriften alsmede de instrumentvliegvoorschriften van toepassing zijn;
- instrumentenbaan : baan, die is uitgerust met elektronische hulpmiddelen voor het opstijgen of landen van luchtvaartuigen;
- instrumentweersomstandigheden : weersomstandigheden die zijn uitgedrukt in termen van zicht, afstand tot wolken en wolkenbasis en die minder zijn dan de minimumwaarden voor zichtweersomstandigheden;
- landingsterrein : gedeelte van een luchtvaartterrein, met uitzondering van platforms, dat gebruikt wordt voor het opstijgen, het landen en het taxiën van luchtvaartuigen;
- lichteenheid : onderdeel van een PAPI dat een lichtbundel uitstraalt waarvan de bovenzijde wit en de onderzijde rood is;
- luchtvaartterrein- : code, uitgevoerd en vastgesteld conform bijlage 14

referentiecode	van het Verdrag van Chicago, bestaande uit een nummer en een letter;
luchtvaartterreinverkeer	: alle luchtvaarttuigen op het landingsterrein, die zich bevinden in het luchtverkeerscircuit van het betrokken luchtvaartterrein dan wel dit circuit binnenvliegen of verlaten;
luchtverkeerscircuit	: voorgeschreven vliegbaan voor luchtvaarttuigen, die moet worden gevolgd in de nabijheid van een luchtvaartterrein;
luchtverkeersdienstverlening	: dienstverlening aan het luchtverkeer door middel van luchtverkeersleiding, vluchtinformatieverstrekking en alarmering;
luchthavenbedrijfshandboek	: handboek dat een beschrijving bevat van de aanleg, de inrichting, de uitrusting, het veilig gebruik, alsmede van het veiligheidsmanagementsysteem van het luchtvaartterrein;
luchtverkeer	: het geheel der verplaatsingen van luchtvaartuigen in de lucht of op een luchtvaartterrein, alsmede het gebruik van het luchtruim door toestellen die geen luchtvaartuigen zijn;
nacht	: enig tijdstip gelegen tussen zonsondergang en zonsopgang;
NOTAM	: bericht aan luchtvaardenden, gedistribueerd middels telecommunicatie, bevattende inlichtingen van tijdelijke aard, betreffende de instelling, toestand of verandering van enige luchtvaartfaciliteit, -dienstverlening, -procedure of -gevaar, waarvan het noodzakelijk is dat personen, die betrokken zijn bij de vluchtvoorbereiding en -uitvoering tijdig kennis daarvan nemen (Notices to Airmen);
PAPI	: rij van vier lichteenheden, die gezien in de vliegrichting aan de linkerkant van een landingsbaan in één lijn, op onderling gelijke afstand, loodrecht op de lengteas van deze baan zijn geplaatst (Precision Approach Path Indicator);
plaatselijke luchtverkeersleidingdienst	: luchtverkeersleiding belast met het geven van luchtverkeersleiding aan luchtverkeer;
platform	: gedeelte van het luchtvaartterrein dat bestemd is voor het opstellen van luchtvaartuigen, met het doel passagiers te laten in- of uitstappen, post of vracht te laden of te lossen, brandstof in te nemen, te parkeren of eenvoudige onderhoudswerkzaamheden te verrichten;
RESA	: aangegeven rechthoekig gedeelte op de grond aan het

	einde van de baan, dat een zodanig draagvermogen heeft, dat het mogelijk is dat een luchtvaartuig veilig kan stoppen, indien het luchtvaartuig afziet van de start of doorschiet bij het landen (Runway End Safety Area);
rijbaan	: al dan niet verhard gedeelte van het landingsterrein, bestemd voor het zich op de grond voortbewegen van luchtvaartuigen;
strook	: gedeelte van het landingsterrein welke de baan omgeeft, dat erop is gericht luchtvaartuigen tijdens het starten en landen te beschermen tegen beschadiging;
veiligheidsmanagement-systeem	: een systeem dat voorziet in de beheersing van de orde en de veiligheid van het luchtvaartterrein door de exploitant.

Artikel 2

Dit landsbesluit is van toepassing op alle luchtvaartterreinen bestemd voor burgerluchtvaart op Aruba en bevat tevens bepalingen voor helikopterplatforms.

HOOFDSTUK II

Veilig gebruik van luchthavens

Artikel 3

De exploitant een luchtvaartterrein beschikt over een geldig certificaat.

Artikel 4

1. De exploitant dient ter verkrijging van het certificaat een aanvraag in bij de Minister.
2. De aanvraag gaat vergezeld van het luchthavenbedrijfshandboek.

Artikel 5

1. De exploitant beschikt over een goed werkend veiligheidsmanagementsysteem.
2. Het veiligheidsmanagementsysteem bevat tenminste:
 - a. het veiligheidsbeleid;
 - b. de organisatiestructuur;
 - c. de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van sleutelfunctionarissen;

- d. de relevante bedrijfsprocessen;
 - e. de risico-inventarisatie en de daaruit voortvloeiende verbeteringen;
 - f. de bedrijfsmiddelen;
 - g. de opleiding en training;
 - h. de voorzieningen voor het melden van voorvallen;
 - i. de registratie, analyse en afhandeling van voorvallen;
 - j. het documenten- en registratiebeheer;
 - k. de met contractpartners gemaakte afspraken inzake de veiligheid op en rond het luchtvaartterrein;
 - l. een procedurebeschrijving waaruit blijkt hoe de exploitant nagaat of de door hem gestelde voorschriften met betrekking tot de orde en veiligheid door gebruikers van het luchtvaartterrein worden nageleefd.
3. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de melding, bedoeld in het tweede lid, onderdeel h.

Artikel 6

1. De Minister onderzoekt of de volgende onderdelen in overeenstemming zijn met de bij of krachtens dit besluit gestelde voorschriften en of dit door het veiligheidsmanagementsysteem van de exploitant, alsmede de implementatie en naleving daarvan, gewaarborgd wordt:

- a. de aanleg;
- b. de inrichting;
- c. de uitrusting; en
- d. het veilig gebruik van het luchtvaartterrein.

2. De Minister kan tevens een onderzoek instellen ten behoeve van:

- a. het verlengen van de geldigheidsduur van het certificaat;
- b. wijzigingen van het certificaat als gevolg van:
 - 1°. wijzigingen in het operationeel gebruik van het luchtvaartterrein;
 - 2°. wijzigingen van het veiligheidsmanagementsysteem.

3. De Minister maakt van elk onderzoek een onderzoeksrapport op.

4. De Minister kan afzien van het doen van onderzoek naar de onderdelen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a tot en met d, indien:

- a. als gevolg van bijzondere omstandigheden de regels in redelijkheid geen toepassing kunnen vinden, en
- b. de veiligheid van het luchtvaartterrein en van het luchtverkeer niet in gevaar worden gebracht.

Artikel 7

- 1. De Minister verstrekt een certificaat,
 - a. indien uit het onderzoek, bedoeld in artikel 6, eerste lid, blijkt dat de aanleg, de inrichting, de uitrusting en het veilig gebruik van het luchtvaartterrein in

- overeenstemming zijn met de daarvoor geldende regels en dit door het veiligheidsmanagementsysteem van de exploitant, alsmede de implementatie en naleving daarvan gewaarborgd wordt, of
- b. indien toepassing is gegeven aan artikel 6, vierde lid.
 2. Het certificaat heeft een geldigheidsduur van drie jaar.
 3. Het certificaat vermeldt het operationeel gebruik waarvoor het certificaat is afgegeven.
 4. Het model van het certificaat wordt bij ministeriële regeling vastgesteld.

Artikel 8

De Minister trekt het certificaat in indien:

- a. het veiligheidsmanagementsysteem niet naar behoren functioneert; of
- b. de orde of de veiligheid op het luchtvaartterrein niet meer gewaarborgd kunnen worden.

Artikel 9

1. De exploitant controleert ten minste éénmaal per jaar of de werking van het veiligheidsmanagementsysteem doeltreffend en doelmatig is.
2. Bij luchtvaartterreinen die beschikken over een baan die langer is dan 1200 meter en voorzieningen hebben voor landingen met behulp van navigatie-instrumenten, beschikt de exploitant over een intern auditprogramma op basis waarvan de jaarlijkse controle van het veiligheidsmanagementsysteem wordt uitgevoerd.
3. Indien de resultaten van de controle, bedoeld in het eerste lid, daartoe aanleiding geven brengt de exploitant de nodige wijzigingen in het veiligheidsmanagementsysteem aan.
4. De exploitant beschikt over een monitoringsysteem ten behoeve van de beoordeling van het veiligheidsmanagementsysteem van de eigen organisatie.

Artikel 10

1. De exploitant zorgt voor de vastlegging van gegevens, die noodzakelijk zijn voor de werking van het veiligheidsmanagementsysteem.
2. De exploitant stelt procedures vast ten behoeve van het beheer van documentatie en registratie van deze gegevens.
3. De exploitant heeft de meest recente uitgave van documenten voorhanden op de daartoe bestemde plaatsen.
4. De exploitant registreert de uitgave van documenten alsmede de wijziging van documenten.
5. De exploitant draagt er zorg voor dat de gegevens, bedoeld in het eerste lid, gedurende 5 jaren zodanig worden bewaard dat er geen achteruitgang van de kwaliteit plaatsvindt.

6. De gegevens en de documenten zijn toegankelijk ten behoeve van het onderzoek door de Minister, genoemd in artikel 6, eerste lid.

Artikel 11

1. De exploitant draagt er zorg voor dat het luchthavenbedrijfshandboek te zijn kantore en een afschrift daarvan op de luchthaven ter inzage ligt.

2. De exploitant draagt er zorg voor dat de Minister en de op het luchtvaartterrein gevestigde bedrijven en organisaties die hun werkzaamheden uitoefenen op dat gedeelte van het luchtvaartterrein dat niet voor publiek toegankelijk is, beschikken over de actuele versie van het luchthavenbedrijfshandboek en stelt hen onverwijld in kennis van wijzigingen daarvan.

HOOFDSTUK III

Gebruik van luchtvaartterreinen

Artikel 12

De exploitant van een luchtvaartterrein is verplicht, met in achtneming van de bij of krachtens dit landbesluit gestelde bepalingen, het luchtverkeer op het luchtvaartterrein toe te laten.

Artikel 13

1. De Minister kan een luchtvaartterrein permanent of tijdelijk gesloten verklaren in verband met de gesteldheid van het luchtvaartterrein of om andere redenen de veiligheid van de luchtvaart betreffende.

2. De sluiting kan, met in achtneming van voorschriften gesteld bij internationale overeenkomst, worden beperkt tot :

- a. bepaalde soorten luchtvaartuigen;
- b. bepaalde vormen van luchtvaart
- c. bepaalde tijdsperioden.

Artikel 14

Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk worden bij ministeriële regeling, in overeenstemming met bijlage 14 behorende bij het Verdrag van Chicago, nadere regels gesteld met betrekking tot de aanleg, de inrichting, de uitrusting en het gebruik van een luchthaventerrein, welke in ieder geval betrekking hebben op het aangeven van luchtvaartterreindimensies en daaraan gerelateerde informatie alsmede de sterkte van banen, rijbanen, en het platform.

Artikel 15

In overeenstemming met bijlage 14 behorende bij het Verdrag van Chicago, wordt door de exploitant voor het luchtvaartterrein:

- a. een referentiepunt vastgesteld;
- b. de referentietemperatuur, uitgedrukt in graden Celsius, aangegeven;
- c. de hoogte van obstakels op het luchtvaartterrein uitgedrukt in meters, afgerond op een geheel getal dat de hoogte het dichtst benadert, aangegeven.

Artikel 16

1. De exploitant verstrekt informatie met betrekking tot:
 - a. de toestand van het landingsterrein, het platform en de werking van de daarbij behorende voorzieningen, onverwijld aan de AIS;
 - b. de toestand van het landingsterrein, onverwijld aan de luchtverkeersdiensten.
2. De exploitant controleert de toestand van het landingsterrein, het platform en de werking van de daarbij behorende voorzieningen regelmatig en maakt bij de verstrekking van informatie als bedoeld in het eerste lid, in het bijzonder melding van zaken die van belang zijn voor de vluchtvoorbereiding en de vluchtuitvoering, of die de prestaties van luchtvaartuigen betreffen, waaronder in ieder geval informatie over:
 - a. constructie- en onderhoudswerkzaamheden;
 - b. ruw of beschadigd oppervlak op een baan of rijbaan;
 - c. water op de baan;
 - d. andere gevaren van tijdelijke aard, daaronder begrepen geparkeerde luchtvaartuigen;
 - e. het uitvallen of onregelmatige werken van een deel van of van alle lichten van het luchtvaartterrein;
 - f. uitvallen van de normale of reserve- energievoorziening.
3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het verstrekken van informatie en het uitvoeren van controles, bedoeld in het eerste en het tweede lid.

Artikel 17

De exploitant stelt een plan op voor de verplaatsing van onklaar geraakte luchtvaartuigen, waarin de wijze van uitvoering van de verplaatsing wordt aangegeven.

Artikel 18

1. De exploitant draagt er zorg voor dat op een luchtvaartterrein informatie beschikbaar is met betrekking tot de mate van hulpverlening aan luchtvaartuigen en brandbestrijding.

2. Indien belangrijke wijzigingen optreden in de voorzieningen, bedoeld in het eerste lid, ziet de exploitant erop toe dat deze worden meegedeeld aan de desbetreffende luchtverkeersdiensten en de AIS.

Artikel 19

1. Elk luchtvaartterrein met luchtvaartterreinreferentiecode 3 of 4 beschikt over een PAPI en een RESA.

2. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde voorzieningen.

Artikel 20

1. De exploitant wijst op het luchtvaartterrein een plaats aan voor het parkeren van luchtvaartuigen waarvan vermoed wordt dat deze betrokken zijn bij wederrechtelijke inmenging of anderszins afgezonderd moeten worden van normale werkzaamheden op het luchtvaartterrein.

2. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de aanwijzing, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 21

De exploitant zorgt voor het doven of afschermen van lichten op de grond die geen verband houden met de luchtvaart, indien dit de vliegveiligheid of de luchtverkeersdienstverlening in gevaar brengt.

Artikel 22

1. De gehele of gedeeltelijke sluiting van een luchtvaartterrein wordt gedurende de nacht of tijdens instrumentweersomstandigheden door lichten aangegeven.

2. De gehele of gedeeltelijke sluiting van een landingsterrein of platform wordt aangegeven door een duidelijk zichtbaar merkteken.

3. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld ten aanzien van de lichten, bedoeld in het eerste lid, en de plaatsing, vorm, afmeting en kleur van de merktekens, bedoeld in het tweede lid.

HOOFDSTUK IV

Toezicht door de exploitant

Artikel 23

1. De exploitant wijst een gedeelte van het luchtvaartterrein aan als platform en stelt een regeling op met betrekking tot de inrichting en het gebruik van het platform.
2. De regeling, bedoeld in het eerste lid, behoeft de instemming van de Minister.

Artikel 24

1. De exploitant brengt de volgende voorzieningen aan op het luchtvaartterrein:
 - a. een windzak, of andere daartoe geschikte middelen voor het duidelijk aangeven van de richting van de wind;
 - b. merkbakens die worden aangebracht:
 - 1°. op de grens van het landingsterrein;
 - 2°. 60 meter voor de drempel van een verharde baan, gezien in de landingsrichting, indien voor het opstijgen en landen uitsluitend van die baan gebruik wordt gemaakt;
 - c. aanduiding van de magnetische richting van de lengteas van de verharde baan bij de drempel van die baan door twee cijfers;
 - d. markeringen op verharde banen en verharde rijbanen
 - e. aanduiding van hindernissen, die niet kunnen worden verwijderd, door vlaggen, tekens, kleuren en lichten;
 - f. aanduiding van delen van het luchtvaartterrein die beperkt zijn voor gebruik.
 - g. bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde voorzieningen en worden voorschriften gesteld met betrekking tot het aanbrengen van andere noodzakelijke uitrustingen en installaties.

Artikel 25

1. De exploitant zorgt voor het verwijderen van hindernissen, die zich bevinden op het luchtvaartterrein en gevaar opleveren of kunnen opleveren voor luchtvaartuigen.
2. Indien zulks niet mogelijk is worden deze aangeduid door vlaggen, tekens of kleuren en door het plaatsen van lichten.

Artikel 26

1. De exploitant van een luchtvaartterrein dat gedurende de nacht of tijdens in-

strument weersomstandigheden wordt gebruikt draagt zorg voor het aanbrengen van de volgende verlichting en de daarbij behorende voorzieningen:

- a. lichten ter aanduiding van de verharde baan en de daarbij behorende rijbanen, indien op het luchtvaartterrein verharde banen zijn aangelegd;
- b. naderingsverlichting ten behoeve van het landen bij goed en slecht zicht;
- c. verlichting ter aanduiding van borden op het landingsterrein en het platform;
- d. een krachtinstallatie voor elektrische energievoorziening in noodgevallen.

2. De exploitant zorgt er tevens voor dat de in het eerste lid bedoelde verlichting vanuit de verkeerstoren bediend kan worden en dat op deze locatie storingsmeldingen van het verlichtingssysteem of de subsystemen daarvan aanwezig zijn.

3. In geval van storing worden de volgende meldingen aan de verkeerstoren doorgegeven:

- a. het in onderhoud zijn van delen van het baan- en naderingsverlichtingssysteem;
- b. het onderhoud van lichten ter aanduiding van borden op het landingsterrein en het platform.

4. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde voorzieningen.

Artikel 27

1. De exploitant zorgt op het luchtvaartterrein voor:

- a. de aanwezigheid van voldoende middelen voor het op verantwoorde wijze verlenen van eerste hulp bij ongevallen;
- b. de aanwezigheid van ten minste een persoon die in staat is tot het verlenen van eerste hulp bij ongevallen en in het bezit is van een daartoe bestemd bewijs.

2. Op een mede voor openbaar internationaal luchtverkeer aangewezen luchtvaartterrein zorgt de exploitant voor de aanwezigheid van een gezondheidsorganisatie die voortdurend beantwoordt aan eisen ter voorkoming van ziekten en in ieder geval beschikt over een arts die zo dikwijls als nodig aanwezig kan zijn voor het verrichten van een ingevolge internationale overeenkomst of een wettelijk voorschrift te verrichten geneeskundig onderzoek.

Artikel 28

1. De exploitant zorgt op het luchtvaartterrein voor de aanwezigheid van voldoende materieel, middelen en deskundig personeel voor:

- a. het redden van mensenlevens; en
 - b. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand,
- ten gevolge van ongevallen met luchtvaartuigen op of in de onmiddellijke omgeving van het luchtvaartterrein.

2. De exploitant neemt maatregelen om te verzekeren dat het personeel met het materieel te allen tijde kan uitrukken bij ongevallen met luchtvaartuigen op of in de onmiddellijke omgeving van het luchtvaartterrein dan wel bij brand, of gevaar voor

brand op het luchtvaartterrein waarbij luchtvaartuigen zijn of kunnen worden betrokken.

3. De exploitant zorgt voor een beschrijving van het geheel van de te nemen maatregelen voor een doelmatige bestrijding van ongevallen als bedoeld in het eerste lid, alsmede van rampen die zich op het luchtvaartterrein kunnen voordoen.

4. Het materieel verkeert te allen tijde in bedrijfszekere toestand en het personeel wordt regelmatig geoefend.

5. De vaststelling of wijziging van de brandrisicoklasse wordt door de exploitant gemeld in de desbetreffende luchtvaartpublicaties. In spoedeisende gevallen wordt een NOTAM uitgegeven.

6. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over hetgeen bepaald is in het eerste tot en met het vierde lid.

Artikel 29

1. De exploitant draagt zorg voor het onderhoud van het luchtvaartterrein en de daarop aanwezige voorzieningen.

2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het onderhoud, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 30

Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld betreffende het verrichten van grondafhandelingsdiensten op het luchtvaartterrein.

Artikel 31

Met betrekking tot het luchtvaartterreinverkeer op het landingsterrein, uitgezonderd luchtvaartuigen, en met betrekking tot het verkeer van luchtvaartuigen naar, van en op het platform vindt coördinatie plaats tussen de exploitant en de plaatselijke luchtverkeersleidingdienst.

Artikel 32

De exploitant staat toe dat op het luchtvaartterrein elektronische, meteorologische en eventueel andere hulpmiddelen van de Minister en de Meteorologische Dienst van de Nederlandse Antillen en Aruba aanwezig zijn, ten behoeve van de aan hen opgedragen taken met betrekking tot respectievelijk de luchtverkeersbeveiliging en de luchtvaartmeteorologische dienstverlening.

Artikel 33

1. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrek-

king tot de orde en veiligheid op het luchtvaartterrein.

2. De exploitant draagt zorg voor het toezicht op de veiligheid en de goede orde op het luchtvaartterrein.

3. Het in het vorige lid bedoelde toezicht omvat niet de luchtverkeersdiensten.

Artikel 34

Bij ministeriële regeling worden regels gesteld ten aanzien van voorzieningen op helikopterplatforms.

HOOFDSTUK V

Straf- en slotbepalingen

Artikel 35

Overtredingen van de artikelen 3 en 12, is een strafbaar feit als bedoeld in artikel 22 van de Luchtvaartverordening.

Artikel 36

1. Dit landsbesluit treedt in werking met ingang van de dag na die van zijn plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba, met uitzondering van artikel 3, dat in werking treedt met ingang van de eerste dag van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van het Afkondigingsblad van Aruba waarin het is geplaatst.

2. Dit landsbesluit kan worden aangehaald als Landsbesluit luchtvaartterreinen.

Gegeven te Oranjestad, 21 juli 2008

F.J. Refunjol

De minister van Toerisme en Transport,
E. Briesen

De minister van Justitie,
H.R. Croes